

Огляд законодавчих змін

що стосуються внутрішнього переміщення, підготовлений УВКБ ООН | Вересень 2023

Прийняте законодавство

- Місця тимчасового проживання
- Нові документи в Дії

Інші події

- Документи для іноземців і осіб без громадянства
- Оподаткування гуманітарної допомоги

Прийняте законодавство

Місця тимчасового проживання¹

1 вересня 2023 року Кабінет Міністрів України прийняв [Постанову №930](#) щодо функціонування місць тимчасового проживання (МТП) ВПО. Постанова врегулює правову невизначеність щодо МТП, які існували без належного юридичного статусу та нормативного регулювання з 2014 року. Постанова надає визначення МТП, впроваджує мінімальні стандарти проживання у МТП та регулює пов'язані процедури, включаючи реєстрацію МТП, забезпечення права мешканців на користування приміщеннями, а також процеси моніторингу та заселення.

[Приблизно](#) 122,738 ВПО наразі проживають у понад 2,500 МТП по всій Україні. Більшість цих МТП розташовані в областях на заході та центрі України, далі від зони активних бойових дій.

Згідно з останніми даними [моніторингу МТП](#), ВПО залишаються у МТП протягом тривалих періодів, 90% з них проживають у таких закладах три місяці чи більше. Загальний середній рівень заселеності становить 56%, що свідчить про те, що МТП мають потенціал для розміщення додаткових ВПО за потреби.

В МТП проживають вразливі категорії ВПО, включаючи 85% осіб похилого віку, 59% осіб з інвалідністю та 33% домогосподарств, очолюваних жінками. Тільки 13% ВПО, які в них проживають працюють, і значна частина з них (79% домогосподарств) мають гострі, надзвичайні або критичні гуманітарні потреби.

Нові документи в Дії

8 вересня 2023 року Кабінет Міністрів України прийняв [Постанову №961](#), надаючи можливість формування електронних версій документів про цивільний стан² для громадян у додатку Дія. Послуга доступна особам віком від 14 років, а актовий запис про народження також може бути створений батьками, незалежно від віку їхньої дитини. Проте, оскільки актові записи пов'язані з реєстраційним номером облікової картки платника податків, ця послуга буде доступна лише тим, у кого вже є даний номер.

Електронна версія у додатку може пред'являтися замість паперового свідоцтва чи відповідного витягу з Реєстру. Міністерство цифрової трансформації та Міністерство юстиції протягом шести місяців мають забезпечити технічну можливість імплементації постанови.

¹ Більше в [Тематичному оновленні законодавства УВКБ ООН](#)

² За цією процедурою можна буде сформувати актовий запис про народження, шлюб, розірвання шлюбу або зміну імені

Інші події

Документи для іноземців і осіб без громадянства

12 вересня 2023 року Кабінет Міністрів України прийняв [Постанову №979](#), вносячи зміни до низки Постанов, що регулюють документування іноземців та осіб без громадянства, які проживають в Україні, серед іншого встановлюючи:

- Критерії для визнання непридатності³ до використання документів для перетину кордону для осіб без громадянства, посвідок на постійне та тимчасове проживання.
- Вимогу до осіб пройти процедуру визнання особою без громадянства, якщо вони відмовилися від іноземного громадянства та обмінюють⁴ свою посвідку, що була видана до запровадження цієї процедури.
- Вимогу до осіб без громадянства, що обмінюють свою посвідку і які вперше отримали таку посвідку до запровадження процедури визнання особи без громадянства, пройти таку процедуру.
- Процедуру перевірки місця проживання осіб, які подають заяву на отримання або обмін посвідок на постійне або тимчасове проживання.
- Опис процесу перевірки наявності невиконаних майнових зобов'язань, які можуть призвести до відмови у видачі або обміні посвідок.

Оподаткування гуманітарної допомоги

Державна податкова служба України надала [роз'яснення](#) щодо правил оподаткування фізичних осіб, які отримують гуманітарну допомогу. Зокрема, Перехідні положення Податкового кодексу визначають, що благодійна допомога, надана благодійником під час воєнного стану особам, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації, звільняється від оподаткування. Поки процедура визначення і надання такого статусу⁵ не прийнята це визначення може бути здійснене надавачем⁶ благодійної допомоги.

5 вересня 2023 року Кабінет Міністрів України прийняв [Постанову №953](#), яка регулює ввезення гуманітарної допомоги. Ця Постанова вводить нові процедури реєстрації гуманітарної допомоги, подання митних декларацій та подальшої звітності з розподілу, а також впроваджує електронний кабінет для оптимізації і цифровізації всіх процесів.

MONTHLY LEGISLATIVE UPDATES | THEMATIC LEGISLATIVE UPDATES

КОНТАКТИ:

E-MAIL: UKRKI@UNHCR.ORG, ТЕЛ: +38 044 288-9710

ПОСИЛАННЯ:

UNHCR Ukraine: www.unhcr.org.ua/en - Twitter: www.twitter.com/UNHCRUkraine

Facebook: www.facebook.com/UNHCRKyiv - Instagram: www.instagram.com/unhcr_ukraine

³ Це стосується пошкодження паперових документів, яке може унеможливити ідентифікацію власника документу

⁴ Посвідки підлягають обміну в разі виходу строку придатності або у випадку непридатності для подальшого використання

⁵ У цьому конкретному випадку термін "надавач благодійної допомоги" покриває такі категорії як фізична особа чи приватний підприємець, юридична особа чи міжнародна організація. Це широке визначення є чинним для цього конкретного випадку звільнення від оподаткування

⁶ Процес визначення статусу має бути врегульований Постановою Кабінету Міністрів